

สรุป

คำพิพากษาฎีกาที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

คำพิพากษาฎีกาที่ ๘๓๖๘/๒๕๖๓	พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด	ผู้ร้อง
	นางศรีธญา	ผู้คัดค้านที่ ๑
	นางพงษ์ศักดิ์	ผู้คัดค้านที่ ๒
	นางสาวพนิดา	ผู้คัดค้านที่ ๓

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ (ชั้นขอให้เพิกถอนการพิจารณาผิดระเบียบ)

คดีนี้สืบเนื่องจากศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ทรัพย์สิน บัญชีเงินฝาก ๒๒ รายการ และที่ดิน ๕ รายการ รวมราคา ๓๕,๗๐๓,๑๐๓.๓๒ บาท ตามบัญชีทรัพย์สินส่งให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินรายนางศรีธญา กับพวก พร้อมดอกผลตกเป็นของแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ คดีถึงที่สุดแล้ว

ผู้คัดค้านทั้งสามยื่นคำร้องว่า ผู้คัดค้านทั้งสามมีภูมิลำเนาอยู่ที่ตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ผู้คัดค้านทั้งสามไม่ทราบว่าผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสามตกเป็นของแผ่นดิน เนื่องจากบุคคลที่เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ส่งประกาศของศาลชั้นต้น (ประกาศศาลแพ่ง) ไม่ใช่เจ้าของทรัพย์สินที่ผู้ร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน และหนังสือพิมพ์ที่ลงประกาศของศาลชั้นต้นในคดีนี้ก็ไม่ใช่หนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายในท้องที่อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น อันเป็นภูมิลำเนาของผู้คัดค้านทั้งสาม การดำเนินการไม่ถูกต้องดังกล่าวปรากฏในชั้นไต่สวนของศาลชั้นต้น การที่ศาลชั้นต้นไต่สวนพยานหลักฐานตามคำร้องของผู้ร้องต่อไปและมีคำสั่งให้ทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสามตกเป็นของแผ่นดินจึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ และไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๙ วรรคห้า ประกอบมาตรา ๕๑ ขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบตั้งแต่วันนัดไต่สวนคำร้องเป็นต้นไป

ผู้ร้องยื่นคำคัดค้าน ว่าการแจ้งประกาศศาลชั้นต้นชอบด้วยกฎหมายแล้ว ถือว่าผู้คัดค้านทั้งสามทราบประกาศศาลชั้นต้นแล้ว ทั้งคดีนี้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสามตกเป็นของแผ่นดิน เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ คดีถึงที่สุดแล้ว ผู้คัดค้านทั้งสามยื่นคำร้องขอเพิกถอนการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเกินกว่า ๑ ปี นับแต่คำสั่งศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินถึงที่สุด ผู้คัดค้านทั้งสามไม่อาจขอให้เพิกถอนการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบได้ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๓ วรรคสอง ขอให้ยกคำร้อง

ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้วมีคำสั่งยกคำร้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ

ผู้คัดค้านทั้งสามอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

ผู้คัดค้านทั้งสามฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้โต้แย้งรับฟังเป็นยุติว่า เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้น ขอให้คำสั่งให้ทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสาม รวม ๒๗ รายการ รวมราคาประเมิน

กองกฎหมาย
LEGAL AFFAIRS BUREAU

๓๕,๗๐๓,๑๐๓.๓๒ บาท พร้อมดอกผลตกเป็นของแผ่นดิน และให้นำทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดไปคืนหรือชดใช้คืนให้แก่ผู้เสียหาย ๔๕ ราย รวม ๕๔ รายการ รวมราคาประเมิน ๑๗,๗๑๕,๐๐๐ บาท พร้อมกันนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นไต่สวนและมีคำสั่งยึดและอายัดทรัพย์สินรวม ๘๑ รายการของผู้คัดค้านที่ ๑ กับพวกไว้ชั่วคราว เป็นการด่วนตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๕ ศาลชั้นต้นรับคำร้องในคดีนี้เป็นคดีหมายเลขดำที่ พ.๑๑/๒๕๕๙ แล้วไต่สวนให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินดังกล่าวไว้ชั่วคราวแล้วมีหมายไปยังเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เพื่อให้แจ้งคำสั่งอายัดทรัพย์สินให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ จากนั้นศาลชั้นต้นออกประกาศศาลแพ่ง เรื่องร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินหมายเลขดำฟอกเงิน พ.๑๑/๒๕๕๙ ระบุนัดไต่สวนคำร้องวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เวลา ๙ นาฬิกา ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการประจำศาลแพ่งส่งประกาศศาลแพ่งดังกล่าวไปให้หนังสือพิมพ์ ท. ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในราชอาณาจักรและในท้องถิ่นลงประกาศศาลแพ่งดังกล่าว ๒ วัน รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลแพ่งทำการแทนอธิบดีผู้พิพากษาศาลแพ่งมีหนังสือส่งสำเนาประกาศศาลแพ่งดังกล่าวและสำเนาบัญชีทรัพย์สินจำนวน ๓ ชุด ไปให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๙ วรรคห้า จากนั้นสำนักงาน ปปง. ส่งสำเนามาหมายอายัดชั่วคราว สำเนารายงานกระบวนการพิจารณา สำเนาคำสั่ง และสำเนาบัญชีทรัพย์สินที่อายัดชั่วคราวให้แก่ผู้คัดค้านทั้งสามและนายณัฐฯ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ โดยส่งให้แก่ผู้คัดค้านที่ ๑ ที่บ้านเลขที่ ๘๗ หมู่ที่ ๑ ตำบลไชยสอ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ส่งให้แก่ผู้คัดค้านที่ ๒ ที่บ้านเลขที่ ๒/๒๔ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลไชยสอ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ส่งให้แก่ผู้คัดค้านที่ ๓ ที่บ้านเลขที่ ๑๒๑๖ หมู่ที่ ๑ ตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น และส่งให้นายณัฐฯ ที่บ้านเลขที่ ๒/๒๔ ที่ ๑๐ ตำบลไชยสอ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น แต่ไม่สามารถส่งได้เพราะบ้านปิด และผู้คัดค้านทั้งสามและนายณัฐฯ ไม่ไปรับไปรษณีย์ดังกล่าว ณ ที่ทำการไปรษณีย์ภายในกำหนด พนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงาน ปปง. จึงไปปิดหมายชั่วคราวที่บ้านสามหลังดังกล่าว โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจไปด้วย ต่อมาเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๙ สำนักงาน ปปง. ส่งหนังสือแจ้งประกาศศาลแพ่งและสำเนาประกาศศาลแพ่งให้แก่ผู้คัดค้านที่ ๑ และที่ ๒ และนายณัฐฯ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ โดยส่งให้แก่ผู้คัดค้านที่ ๑ ที่บ้านเลขที่ ๘๗ หมู่ที่ ๑ ตำบลไชยสอ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ส่งให้แก่ผู้คัดค้านที่ ๒ ที่บ้านเลขที่ ๒/๒๔ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลไชยสอ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น และส่งให้นายณัฐฯ ที่บ้านเลขที่ ๒/๒๔ ที่ ๑๐ ตำบลไชยสอ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น แต่ไม่สามารถส่งได้เพราะบ้านปิด และผู้คัดค้านที่ ๑ ที่ ๒ และนายณัฐฯ ไม่ไปรับไปรษณีย์ดังกล่าว ณ ที่ทำการไปรษณีย์ภายในกำหนด ผู้คัดค้านทั้งสามไม่ยื่นคำคัดค้าน หลังจากนั้นเมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ศาลชั้นต้นจึงไต่สวนพยานหลักฐานดังกล่าวไปฝ่ายเดียวแล้วมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านทั้งสามว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๙ วรรคห้า โดยชอบแล้วหรือไม่ และมีเหตุให้ต้องเพิกถอนกระบวนการของศาลชั้นต้นที่ไต่สวนและมีคำสั่งให้ทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสามตกเป็นของแผ่นดินหรือไม่ ศาลฎีกาเห็นว่า พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติ “...ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าทรัพย์สินใดเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ให้เลขาธิการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณาเพื่อยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินโดยเร็ว” และวรรคห้าบัญญัติว่า “เมื่อศาลรับคำร้องที่พนักงานอัยการยื่นต่อศาลแล้ว ให้ศาลสั่งให้ปิดประกาศไว้ที่ศาลนั้น และประกาศอย่างน้อย สองวันติดต่อกันใน

หนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นเพื่อให้ผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของหรือมีส่วนได้เสียในทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอก่อนศาลมีคำสั่งกับให้ศาลสั่งให้ส่งสำเนาประกาศไปยังเลขานุการเพื่อปิดประกาศไว้ที่สำนักงานและสถานีตำรวจท้องที่ที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่และถ้ามีหลักฐานแสดงว่าผู้ใดอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของหรือมีส่วนได้เสียในทรัพย์สิน ก็ให้เลขานุการมีหนังสือแจ้งให้ผู้นั้นทราบ เพื่อใช้สิทธิดังกล่าว การแจ้งให้แจ้งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับตามที่อยู่ครั้งสุดท้ายของผู้ยื่นคำร้องที่ปรากฏในหลักฐาน” จากบทบัญญัติดังกล่าวเห็นได้ว่าเมื่อศาลได้รับคำร้องที่พนักงานอัยการยื่นขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินแล้ว กฎหมายกำหนดหน้าที่ของศาลและเลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเพื่อให้ดำเนินการไว้ในขั้นตอนที่ต่างกัน โดยกำหนดหน้าที่ของศาลให้ดำเนินการดังนี้

๑. ให้ศาลสั่งให้ปิดประกาศไว้ที่ศาลที่รับคำร้องนั้น

๒. ลงประกาศในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นอย่างน้อยสองวันติดต่อกันเพื่อให้ผู้ซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของหรือมีส่วนได้เสียในทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอ (คำคัดค้าน) ก่อนศาลมีคำสั่งว่าจะให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินหรือไม่

๓. ส่งสำเนาประกาศไปยังเลขานุการเพื่อปิดประกาศไว้ที่สำนักงานและสถานีตำรวจท้องที่ที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่

ในสามข้อนี้ผู้คัดค้านทั้งสามไม่ได้ฎีกาคัดค้านจึงฟังเป็นยุติว่า ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาในส่วนนี้ชอบแล้ว

ส่วนเลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กฎหมายบัญญัติว่าเมื่อได้รับสำเนาประกาศจากศาลแล้วให้เลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีหน้าที่ ๓ ประการ ดังนี้

๑. ปิดสำเนาประกาศของศาลดังกล่าวไว้ที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

๒. จัดให้ปิดสำเนาประกาศของศาลดังกล่าวไว้ที่สถานีตำรวจท้องที่ที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่

๓. ถ้ามีหลักฐานแสดงว่าผู้ใดอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของหรือมีส่วนได้เสียในทรัพย์สินก็ให้เลขานุการมีหนังสือแจ้งให้ผู้นั้นทราบ เพื่อใช้สิทธิดังกล่าว การแจ้งนั้นให้แจ้งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับตามที่อยู่ครั้งสุดท้ายของผู้ยื่นคำร้องที่ปรากฏในหลักฐาน

การดำเนินการของเลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในข้อ ๑. ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกาโต้แย้งจึงฟังเป็นยุติว่า เลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการตามข้อ ๑ ถูกต้องแล้ว ส่วนการดำเนินการตามข้อ ๒ และข้อ ๓ ผู้คัดค้านทั้งสามยังฎีกาโต้แย้งอยู่โดยการดำเนินการตามข้อ ๓. ที่ผู้คัดค้านทั้งสามฎีกาว่า เอกสารที่เลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินส่งประกาศให้แก่ผู้คัดค้านทั้งสามเป็นเอกสารที่ส่งให้แก่นายพนิก และนางเหนียว ซึ่งไม่ใช่เจ้าของทรัพย์สินในคดีนั้น ผู้ร้องมีเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ง. มาเบิกความยืนยันอ้างส่งต้นฉบับไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับซึ่งสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินส่งให้แก่ผู้คัดค้านที่ ๑ และที่ ๒ เอกสารหมายเลข ๒๓/๕๖ และ ๒๓/๕๗ ซึ่งเป็นเอกสารราชการและถือเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนคดีของศาลมาตั้งแต่ก่อนที่ผู้คัดค้านทั้งสามยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ เป็นเอกสารในสำนวนศาลจึงมีอำนาจตรวจสอบได้ สำหรับที่อยู่ของผู้คัดค้านทั้งสามตามเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ง. ปรากฏตามต้นฉบับของไปรษณีย์ตอบรับเอกสารหมายเลข ๒๓/๕๖ และ ๒๓/๕๗ ว่าเจ้าหน้าที่ที่อยู่ของผู้คัดค้านที่ ๑ ว่าบ้านเลขที่ ๘๗ หมู่ที่ ๑ ตำบลไชยสอ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น เจ้าหน้าที่ที่อยู่ของผู้คัดค้านที่ ๒ ว่าบ้านเลขที่ ๒/๒๔ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลไชยสอ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น และยังปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ที่อยู่ส่งให้นายณัฐ ว่าบ้านเลขที่

๒/๒๔ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลไชยสอ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น อีกด้วย และเมื่อเปรียบเทียบกับต้นฉบับของไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับเอกสารหมาย ค. ๙ ฉบับที่ ๒๒/๕๕ ถึง ๒๒/๕๘ ซึ่งเป็นของไปรษณีย์ที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินส่งหนังสือแจ้งหมายอายัดทรัพย์สินชั่วคราวให้แก่ผู้คัดค้านทั้งสามและนายณัฐ แล้ว ปรากฏว่า ที่อยู่ของผู้คัดค้านที่ ๑ ที่ ๒ และนายณัฐ ที่จำหน่ายของตรงกันทั้งสองครั้งสำหรับผู้คัดค้านที่ ๓ ก็น่าเชื่อว่าจำหน่ายของที่บ้านเลขที่ ๑๒๑๖ หมู่ที่ ๑ ตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น เช่นเดียวกับที่จำหน่ายของในการส่งหนังสือแจ้งหมายอายัดทรัพย์สินชั่วคราวเพราะไม่มีเหตุผลอะไรจะจำหน่ายของเป็นอย่างอื่น เมื่อได้รับความจากคำเบิกความของผู้คัดค้านที่ ๒ ว่า ผู้คัดค้านที่ ๑ และที่ ๒ เป็นสามีภริยากันและจดทะเบียนสมรสตามกฎหมาย และปรากฏตามสำเนาแบบรับรองรายการทะเบียนราษฎร ปรากฏว่ามีผู้คัดค้านที่ ๒ มีที่อยู่แห่งเดียวที่ไม่ตรงกับที่จำหน่ายของ ปัญหาที่ผู้คัดค้านทั้งสามฎีกาว่า พนักงานไปรษณีย์ไม่สามารถลงทะเบียนตอบรับดังกล่าวให้แก่ผู้คัดค้านทั้งสามตามที่จำหน่ายได้ และไม่มีผู้รับไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับดังกล่าว ณ ที่ทำการไปรษณีย์ภายในกำหนด ถือไม่ได้ว่าเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีหนังสือแจ้งให้ผู้คัดค้านทั้งสามทราบโดยชอบแล้วนั้น ศาลฎีกาเห็นว่า พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๗๐ วรรคสอง บัญญัติว่า “...การฟ้อง การพิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดีในศาลชั้นต้น นอกจากจะต้องบังคับตามบทบัญญัติทั่วไปแห่งภาค ๑ แล้ว ให้บังคับตามบทบัญญัติในลักษณะนี้ด้วย” ซึ่งมีความหมายว่าการพิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดีในศาลชั้นต้นจะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติทั่วไปของมาตรา ๑ ถึงมาตรา ๑๖๙/๓ และมาตรา ๑๗๐ ถึงมาตรา ๑๘๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งรวมถึงการยื่นและการส่งคำคู่ความและเอกสารตามมาตรา ๖๗ ถึงมาตรา ๘๓ วรรคหนึ่งด้วย กรณีนี้เมื่อภายหลังศาลรับคำร้องที่พนักงานอัยการผู้ร้องยื่นต่อศาลแล้ว เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้คัดค้านทั้งสามรวมทั้งนายณัฐ ซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของหรือมีส่วนได้เสียในทรัพย์สินทราบเพื่อใช้สิทธิยื่นคำร้องคัดค้าน ซึ่งเมื่อคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลแล้ว การส่งหนังสือของเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดังกล่าวจึงเป็นการส่งคำคู่ความหรือเอกสารในการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้นประการหนึ่ง เพียงแต่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติกำหนดไว้โดยเฉพาะให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นผู้ดำเนินการส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ทั้งยังบัญญัติไว้เป็นพิเศษว่าให้ส่งไปยังที่อยู่ครั้งสุดท้ายของผู้ยื่นเท่าที่ปรากฏในหลักฐาน การส่งจึงไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๗๓ ทวิ ซึ่งบัญญัติให้นำมาตรา ๗๔ มาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม อันเป็นกฎเกณฑ์การส่งคำคู่ความโดยทั่วไปได้แก่ ไม่ต้องส่ง ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำางานของผู้ยื่น และกรณีไม่พบผู้ยื่น การส่งเอกสารให้บุคคลซึ่งอยู่หรือทำางานในบ้านเรือนหรือสำนักทำางานของผู้ยื่น ไม่จำเป็นต้องเป็นบุคคลที่มีอายุเกิน ๒๐ ปี เท่านั้น ทั้งนี้ การส่งหนังสือของเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับย่อมมีผลเป็นการส่งตามหลักเกณฑ์การนำจ่ายสิ่งของทางไปรษณีย์ในเทศ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะมี การส่งหนังสือทางไปรษณีย์ในคดีนี้ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗ และโดยอำนาจของคณะกรรมการกิจการไปรษณีย์ ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งกำหนดให้ต้องนำจ่ายด้วยการส่งมอบหนังสือให้แก่ผู้รับที่มีชื่อระบุอยู่บนจำหน่าย หรือผู้ได้รับมอบอำนาจจากผู้รับหรือผู้แทนของ

ผู้รับ โดยต้องนำจ่าย ณ ที่ทำการหรือ ณ ที่อยู่ของผู้รับตามไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๕๙ ถึงข้อ ๖๓ ดังนั้น การส่งหนังสือของเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินไปยังผู้คัดค้านทั้งสาม และนายอรรถวิทย์ ที่ส่งไม่ได้เพราะบ้านปิดและไม่มีผู้มารับที่ทำการไปรษณีย์ในกำหนดเวลา อันเป็นการนำจ่ายให้แก่ผู้รับไม่ได้และพนักงานไปรษณีย์ต้องส่งหนังสือคืนผู้ฝากตามข้อ ๖๔ นั้น จึงถือไม่ได้ว่าได้มีการส่งหนังสือ นั้นให้แก่ผู้คัดค้านทั้งสามและนายอรรถวิทย์ ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๙ วรรคห้า กรณีจึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาว่าการส่งหนังสือให้แก่ผู้คัดค้านที่ ๒ ไปยังที่อยู่ ซึ่งไม่ใช่ที่อยู่ตามหลักฐานทะเบียนราษฎรนั้นชอบหรือไม่ ซึ่งเมื่อมีข้อขัดข้องในการดำเนินการส่งหนังสือแก่ผู้มีส่วนได้เสียตามที่มาตรา ๔๙ วรรคห้ากำหนด อันเป็นข้อขัดข้องในการส่งคำคู่ความและเอกสารตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง จึงชอบที่เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน จะแจ้งให้ผู้ร้องแถลงต่อศาลชั้นต้นเพื่อมีคำสั่งให้ดำเนินการส่งโดยวิธีอื่นใดตามที่กำหนดในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งต่อไป การที่ศาลชั้นต้นดำเนินการไต่สวนคำร้องของผู้ร้องไปและมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามคำร้องโดยยังมีได้ดำเนินการส่งหนังสือให้ผู้คัดค้านทั้งสามเพื่อใช้สิทธิคัดค้าน จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการพิจารณาในส่วนของการยื่น และการส่งคำคู่ความและเอกสาร เป็นการดำเนินการกระบวนพิจารณาที่ไม่ชอบ ทั้งข้อเท็จจริงปรากฏว่าสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินไม่เคยส่งเอกสารใดตั้งแต่ในชั้นตรวจสอบรายงานและข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรม และชั้นอายุัดชั่วคราวตามคำสั่งของศาลชั้นต้นให้ผู้คัดค้านทั้งสาม และนายอรรถวิทย์ ได้ด้วยเหตุที่บ้านปิดตลอดมา ผู้คัดค้านทั้งสามและนายอรรถวิทย์จึงไม่มีพฤติการณ์ไม่สุจริตหลีกเลี่ยงไม่รับหนังสือที่เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการส่งให้ ส่วนที่ศาลชั้นต้นลงประกาศคำร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินในหนังสือพิมพ์นั้น เป็นการประกาศให้บุคคลภายนอกอื่นที่อาจอ้างว่าเป็นเจ้าของหรือมีส่วนได้เสียในทรัพย์สินที่ขอให้ตกเป็นแผ่นดินได้ทราบ เพื่อยื่นคำคัดค้านเข้ามาในคดี มิได้หมายถึงผู้คัดค้านทั้งสามกับพวก ซึ่งจะถือว่าผู้คัดค้านทั้งสามและนายอรรถวิทย์ทราบคำร้องของผู้ร้องหาได้ไม่ จึงเป็นการที่ศาลชั้นต้นดำเนินการกระบวนพิจารณาผิดระเบียบดังที่ผู้คัดค้านทั้งสามฎีกา มีเหตุอันสมควรที่ศาลฎีกาจะย้อนสำนวนคืนศาลชั้นต้นให้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในเรื่องการพิจารณาคดีและการส่งคำคู่ความและเอกสารให้ครบถ้วนก่อน ฎีกาของผู้คัดค้านทั้งสามข้อนี้ฟังขึ้น

สำหรับที่ผู้คัดค้านทั้งสามฎีกาว่า สำเนาหนังสือแจ้งประกาศของศาลชั้นต้นเป็นเอกสารที่ส่งเข้ามาในสำนวนโดยพยานผู้ร้องมิได้เบิกความยืนยันว่าเป็นเอกสารที่เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินส่งประกาศให้ผู้คัดค้านทั้งสามทราบ และสถานีตำรวจภูธรเมืองนครศรีธรรมราชที่เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้นำสำเนาประกาศศาลแพ่งไปปิดไว้ในส่วนการดำเนินการตามข้อ ๒ ไม่ใช่สถานีตำรวจท้องที่ที่ทรัพย์สินในคดีนี้ตั้งอยู่นั้น เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ง. เบิกความเป็นพยานถึงความจำเป็นมาของการที่เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ขอให้ปิดประกาศศาลแพ่ง ณ สถานีตำรวจที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ และเมื่อพิจารณาสำเนาหนังสือสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินไปถึงผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดขอนแก่น ๔ แห่ง สถานีตำรวจภูธรในจังหวัดชัยภูมิ ๕ แห่ง สถานีตำรวจภูธรจังหวัดหนองบัวลำภู ๑ แห่ง รวมทั้งเมื่อพิจารณาสำเนาแบบตอบรับการดำเนินการปิดประกาศเอกสารหมาย ค. ๑๑ จำนวน ๖ ฉบับ เป็นหนังสือสถานีตำรวจ ๖ แห่ง ตอบกลับมายังเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินว่าสถานีตำรวจทั้ง ๖ แห่ง ได้ปิดสำเนาประกาศศาลแพ่งดังกล่าวให้ตามความประสงค์เรียบร้อยแล้ว เอกสารดังกล่าวเป็นเอกสารราชการและจัดทำขึ้นจากหลาย

หน่วยงานย่อมมีน้ำหนักรับฟังได้ ส่วนผู้คัดค้านทั้งสามไม่มีพยานหลักฐานที่มีน้ำหนักมาสู้หักล้าง ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีหนังสือขอให้สถานีตำรวจ ๑๐ แห่ง ปิดประกาศศาลแพ่งคดีนี้ไว้ที่สถานีตำรวจ ๑๐ แห่ง และสถานีตำรวจ ๖ แห่ง ดังกล่าวได้ปิดสำเนาประกาศศาลแพ่งให้แล้ว เมื่อตรวจเปรียบเทียบกับรายการทรัพย์สินในสำเนาบัญชีรายการทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดส่งให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลรายนางศรีธญา กับพวก ปรากฏว่าสถานีตำรวจทั้ง ๑๐ แห่ง เป็นสถานีตำรวจท้องที่ที่ทรัพย์สินที่ขอให้ตกเป็นของแผ่นดินตั้งอยู่ จึงฟังได้ว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจัดให้ปิดสำเนาประกาศของศาลดังกล่าวไว้ที่สถานีตำรวจท้องที่ที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่เท่าที่ทำได้และเพียงพอที่จะทำให้ผู้ซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของหรือมีส่วนได้เสียในทรัพย์สินทราบและใช้สิทธิโต้แย้งคัดค้านได้ เป็นการดำเนินการที่ชอบตามมาตรา ๔๙ วรรคห้าแล้ว ส่วนกรณีที่เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินส่งสำเนาประกาศศาลแพ่งไปปิดที่สถานีตำรวจภูธรเมืองนครศรีธรรมราชซึ่งไม่ใช่สถานีตำรวจท้องที่ที่ทรัพย์สินในคดีนี้ตั้งอยู่นั้น เอกสารการส่งสำเนาประกาศและการปิดสำเนาประกาศศาลแพ่งดังกล่าวเป็นกรณีการดำเนินการในคดีหมายเลขดำฟอกเงิน พ.๑๕/๒๕๕๙ ซึ่งเป็นคดีอื่นไม่เกี่ยวข้องกับคดีนี้ เอกสารดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของเอกสารหมาย ร.๒๐ เป็นเพียงความผิดพลาดสับสนในการอ้างพยานหลักฐาน ฎีกาของผู้คัดค้านทั้งสามส่วนนี้ฟังไม่ขึ้น

ส่วนที่ผู้คัดค้านทั้งสามฎีกาว่า ศาลอาญามีคำพิพากษายกฟ้องคดีที่พนักงานอัยการฟ้องขอให้ลงโทษผู้คัดค้านทั้งสามในความผิดฐานฉ้อโกงประชาชนและความผิดตามพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นความผิดมูลฐาน ย่อมส่งผลให้ศาลยกคำร้องที่ขอให้ทรัพย์สินตกเป็นแผ่นดินในคดีนี้นั้น เมื่อได้วินิจฉัยเรื่องการส่งหนังสือตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๙ วรรคห้ามาแล้วข้างต้น กรณีจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยปัญหาตามฎีกาข้อนี้ของผู้คัดค้านทั้งสามอีก เพราะไม่ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลง

พิพากษากลับว่า ให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาไต่สวนคำร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน และยกคำสั่งศาลชั้นต้นที่ส่งให้ทรัพย์สิน บัญชีเงินฝาก ๒๒ รายการ และที่ดิน ๕ รายการ รวมราคา ๓๕,๗๐๓,๑๐๓.๓๒ บาท พร้อมดอกผลตกเป็นของแผ่นดิน ให้ศาลชั้นต้นแจ้งกำหนดนัดไต่สวนคำร้องใหม่ให้ผู้คัดค้านทั้งสามและผู้อื่นซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของหรือมีส่วนได้เสียในทรัพย์สินทราบ เพื่อให้ผู้คัดค้านทั้งสามและผู้อื่นนั้นมีโอกาสยื่นคำคัดค้าน จากนั้นให้ศาลชั้นต้นพิจารณาไต่สวนและมีคำสั่งใหม่ตามรูปคดี

คำอุทธรณ์ยอมทั้งสามศาลให้เป็นพิบ